

Sygn. akt VI GC 329/17

Gdynia, dnia 14 czerwca 2017 roku

POSTANOWIENIE

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

przewodniczący S.S.R. Justyna Supińska

protokolant sekr. sąd. Jolanta Miotke – Sztuba

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2017 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.**

przeciwko **P. W.**

o zapłatę

w przedmiocie wniosku o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty w postępowania nakazowym, uchylenie nakazu zapłaty jako tytułu zabezpieczenia oraz wniosku o ograniczenie zabezpieczenia

postanawia:

oddalić wnioski.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 14 czerwca 2017 roku

Sygn. akt VI GC 329/17

UZASADNIENIE

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 06 grudnia 2016 roku Sąd Rejonowy w Gdyni nakazał pozwanemu P. W., aby zapłacił na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. kwotę 13 974 złotych wraz z odsetkami ustawowymi oraz kosztami postępowania.

Pozwany P. W. wniósł zarzuty od powyższego nakazu zapłaty oraz wnioski o ograniczenie zabezpieczenia poprzez niewykonywanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 06 grudnia 2016 roku do chwili rozpoznania wniesionych przez niego zarzutów od nakazu zapłaty oraz zawieszenie postępowania egzekucyjnego na ten czas, a także o ograniczenie zabezpieczenia jedynie do czynności zajęcia ruchomości pozwanego, tj. pojazdów należących do dłużnika i zdjęcie dokonanego zajęcia wierzytelności pozwanego na rachunkach bankowych.

W uzasadnieniu wniosku pozwany wskazał, iż w wyniku dotychczas przeprowadzonego postępowania zabezpieczającego zmierzającego do zabezpieczenia wierzytelności w kwocie 19 363,82 złotych dokonano zajęcia ruchomości pozwanego – samochodu osobowego marki S. (...) o wartości szacunkowej 15 500 złotych i samochodu

marki V. (...) typ blaszak o wartości szacunkowej 20 000 złotych, a także zajęcia wierzytelności pozwanego na rachunkach bankowych. Nadto, pozwany zobowiązał się do dokonywania wpłat do depozytu sądowego tytułem zabezpieczenia.

Pozwany podniósł, iż utrzymanie powyższego zabezpieczenia – ruchomości oraz wierzytelności na rachunku bankowym, obciąża go ponad miarę, gdyż suma zabezpieczenia wynikająca z wartości szacunkowej zajętych przez komornika sądowego ruchomości znacznie przekracza wysokość należności będących przedmiotem zabezpieczenia. Nadto, pozwany wskazał, że zajęty rachunek bankowy prowadzony przez (...)Spółkę Akcyjną z siedzibą we W. jest wykorzystywany przez niego do prowadzenia bieżącej działalności gospodarczej, w tym dokonywania rozliczeń z kontrahentami, wobec czego jego zajęcie skutkuje znacznym ograniczeniem możliwości wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań przez pozwanego.

Na rozprawie w dniu 12 czerwca 2017 roku pełnomocnik pozwanego oświadczył, iż pozwany domaga się również uchylenia nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym jako tytułu zabezpieczenia, wskazując, iż orzeczenie to zostało wydane z naruszeniem treści art. 485 k.c. jako, że treść pisma, w którym zwraca się do powoda z prośbą o rozłożenie na raty nie może być uznana za uznanie długu wobec wyraźnego oświadczenia pozwanego w tym przedmiocie.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 492 § 1 k.p.c. nakaz zapłaty z chwilą wydania stanowi tytuł zabezpieczenia, wykonalny bez nadawania mu klauzuli wykonalności. Kwota zasądzona nakazem zapłaty wraz z wymagalnymi odsetkami stanowi sumę, której złożenie przez dłużnika na rachunek depozytowy Ministra Finansów w rozumieniu przepisów o finansach publicznych wystarczy do zabezpieczenia. Jeżeli nakaz zapłaty zobowiązuje do wydania rzeczy zamiennych, do zabezpieczenia wystarczy złożenie sumy równej wartości przedmiotu sporu (§ 1). Powód wnosząc o dokonanie zabezpieczenia jest obowiązany wskazać sposób zabezpieczenia. Sąd na wniosek pozwanego może ograniczyć zabezpieczenie według swego uznania. Przepis art. 742 k.p.c. oraz przepisy o ograniczeniu zabezpieczenia przeciwko Skarbowi Państwa stosuje się odpowiednio (§ 2). Nakaz zapłaty wydany na podstawie weksla, warrantu, rewersu lub czeku staje się natychmiast wykonalny po upływie terminu do zaspokojenia roszczenia. W razie wniesienia zarzutów sąd może na wniosek pozwanego wstrzymać wykonanie nakazu. Przepisy o ograniczeniu wykonalności w sprawach przeciwko Skarbowi Państwa stosuje się odpowiednio (§ 3).

Stosownie zaś do treści art. 742 k.p.c. obowiązany może w każdym czasie żądać uchylenia lub zmiany prawomocnego postanowienia, którym udzielono zabezpieczenia, gdy odpadnie lub zmieni się przyczyna zabezpieczenia. Jeżeli obowiązany złoży na rachunek depozytowy sądu sumę zabezpieczenia żadaną przez uprawnionego we wniosku o udzielenie zabezpieczenia, zabezpieczenie upada.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż w niniejszym postępowaniu nakaz zapłaty nie został wydany na podstawie weksla, warrantu, rewersu lub czeku. Tylko w przypadku wniesienia zarzutów od takiego nakazu zapłaty, sąd może na wniosek pozwanego wstrzymać jego wykonanie. W niniejszej sprawie nakaz zapłaty został wydany na podstawie innych dokumentów niż weksel, warrant, rewers lub czek, a zatem wniosek pozwanego o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty nie zasługiwał na uwzględnienie. Podobnie nie zasługiwał na uwzględnienie wniosek pozwanego o zawieszenie prowadzonego postępowania egzekucyjnego, mając na uwadze, że komornik sądowy w niniejszej sprawie nie prowadzi postępowania egzekucyjnego tj. zmierzającego do wyegzekwowania zasądzonej należności z uwagi na brak prawomocności nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, a jedynie – w oparciu o ten nakaz zapłaty jako tytuł zabezpieczenia, prowadzi postępowanie zabezpieczające, jakkolwiek Sąd nie znalazł również podstaw do uwzględnienia wniosku o zawieszenie takiego postępowania.

Konsekwencją wydania nakazu zapłaty jest powstanie z mocy ustawy tytułu zabezpieczenia co wynika wprost z treści art. 492 § 2 k.p.c. Pozwany nie ma możliwości kwestionowania powstania tego tytułu zabezpieczającego w podobny sposób, jak przy zwykłych tytułach zabezpieczających, gdzie istnieje możliwość złożenia zażalenia (art. 741 k.p.c.). Jednak z racji odesłania w § 2 art. 492 k.p.c. do odpowiedniego stosowania przepisów art. 742 k.p.c. pozwany może domagać się uchylenia nakazu zapłaty jako tytułu zabezpieczającego według zasad określonych w

tym przepisie. Pozostaje jednakże do rozważenia, czy podstawą domagania się uchylecia nakazu zapłaty jako tytułu zabezpieczenia mogą być zarzuty dotyczące niedopuszczalności wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wobec podniesionej przez pozwanego okoliczności, iż z treść pisma, w którym zwrócił się on do powoda z prośbą o rozłożenie na raty wyraźnie wynika, iż pismo to nie stanowi uznania długu.

W sytuacji, gdy tytułem zabezpieczenia jest nakaz zapłaty, przy wydawaniu nakazu nie podlegają badaniu przesłanki dopuszczalności zabezpieczenia o jakich mowa w art. 730¹ k.p.c., pozwany nie może też, jak już wyżej wskazano, kwestionować tytułu zabezpieczenia w drodze zażalenia. W tej sytuacji odwołując się do względów celowościowych, za dopuszczalną uznać należy wykładnię art. 742 § 1 k.p.c. prowadzącą do wniosku, że możliwość odpowiedniego zastosowania tego przepisu przewidziana w art. 492 § 2 k.p.c. oznacza uprawnienie do badania także zasadności wydanego nakazu zapłaty pod kątem jego zgodności z przepisem art. 485 k.p.c. Nie ma uzasadnionych przyczyn, aby nakaz zapłaty wydany z oczywistym naruszeniem prawa był niepodważalnym co do zasady tytułem zabezpieczenia, w sytuacji gdy art. 742 § 1 k.p.c. dopuszcza możliwość jego uchylecia. Zauważyć też trzeba, że postępowanie w przedmiocie uchylecia nakazu zapłaty jako tytułu zabezpieczenia poprzedzone jest rozprawą, na której strony mogą przedstawić swoje stanowiska, a zatem przewidziane zostały stosowne gwarancje procesowe dla ochrony także interesów wierzyciela.

Przechodząc do oceny kwestii dopuszczalności wydania nakazu zapłaty wobec pozwanego P. W., to wskazać należy, że w istocie z treści pisma pozwanego z datą w nagłówku „dnia 21 grudnia 2015 roku” (k. 31 akt) wynika, że jego pismo (stanowiące prośbę o rozłożenie należności na raty) nie stanowi uznania długu w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego. Jednakże zgodnie z treścią art. 485 k.p.c. sąd wydaje nakaz zapłaty, jeżeli okoliczności uzasadniające dochodzone żądanie są udowodnione nie tylko wezwaniem dłużnika do zapłaty i pisemnym oświadczeniem dłużnika o uznaniu długu (§ 1 punkt 3), ale również zaakceptowanym przez dłużnika rachunkiem (§ 1 punkt 2). W niniejszej sprawie zaś powód przedłożył również fakturę VAT numer (...) podpisaną przez pozwanego (k. 28 akt). Wobec powyższego nie sposób uznać, że brak jest przewidzianych w art. 485 k.p.c. podstaw do wydania nakazu zapłaty.

Odpowiednie stosowanie przepisów dotyczących uchylecia lub zmiany postanowienia o zabezpieczeniu wymaga uwzględnienia specyfiki nakazu zapłaty jako samoistnego tytułu zabezpieczenia. Nakaz zapłaty stanowi tytuł zabezpieczenia z mocy ustawy. Sąd zatem nie ma możliwości weryfikacji, czy zachodzą przesłanki udzielenia zabezpieczenia o których mowa w art. 730¹ k.p.c. W myśl tego przepisu udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, który istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Zgodnie z treścią art. 730¹ § 1 k.p.c. przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd uwzględni interesy stron lub uczestników postępowania w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należytą ochronę prawną, a obowiązanego nie obciążać ponad potrzebę.

Gdy tytułem zabezpieczenia jest nakaz zapłaty Sąd nie ma także możliwości weryfikacji, czy wskazany przez wierzyciela w postępowaniu przed organem wykonującym zabezpieczenie sposób jest odpowiedni i nie obciąża obowiązanego ponad potrzebę. W odniesieniu do nakazu zapłaty podstawą uchylecia lub ograniczenia zabezpieczenia będzie więc ustalenie, czy wobec zgłoszonych przez pozwanego zarzutów roszczenie objęte nakazem zapłaty jest w dalszym ciągu dostatecznie prawdopodobne oraz czy zastosowane przez powoda zabezpieczenie jest konieczne ze względu na pewność zaspokojenia roszczenia oraz czy nie obciąża pozwanego ponad miarę. Wniosek o uchylecie lub zmianę zabezpieczenia nie ma charakteru środka zaskarżenia, lecz jest szczególnym środkiem prawnym skierowanym przeciw orzeczeniu, które stało się nieadekwatne do zmienionego stanu faktycznego. Podstawą wniosku może być odpadnięcie lub zmiana podstawy zabezpieczenia. Z odpadnięciem podstawy zabezpieczenia mamy do czynienia przede wszystkim w razie odpadnięcia interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia, np. gdy wobec zmiany okoliczności faktycznych nie istnieje już problem zapewnienia wykonalności orzeczenia. Zmiana przyczyny zabezpieczenia wchodzi zaś w grę, gdy dotychczasowy sposób zabezpieczenia stał się nadmiernie uciążliwy dla dłużnika, a inny sposób zapewnia

wierzycielowi należyta ochronę. Jak słusznie podnosi się w orzecznictwie, zasadność żądania uchylenia lub zmiany postanowienia o zabezpieczeniu uwarunkowana jest wykazaniem zmian, jakie nastąpiły w stanie faktycznym sprawy stanowiącym podstawę wydania postanowienia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 1989 roku, sygn. akt II CZ 135/89). Nie wystarczy zatem jedynie ogólnikowe wskazanie okoliczności uzasadniających wnioszek.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie pozwany P. W. nie zdołał wykazać, iż odpadła przyczyna zabezpieczenia udzielonego powodowi na podstawie nakazu zapłaty z dnia 06 grudnia 2016 roku. Złożone przez pozwanego oświadczenia dotyczące ujawnionych w toku eksploatacji wad towaru zakupionego od powoda nie są wystarczające na obecnym etapie postępowania do podważenia zasadności roszczenia powoda, potwierdzonego wydaniem w sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 06 grudnia 2016 roku.

W ocenie Sądu pozwany nie zdołał również wykazać, iż dokonane na podstawie przedmiotowego nakazu zapłaty zabezpieczenie w postaci zajęcia środków na rachunku bankowym z jednoczesnym zajęciem ruchomości w postaci samochodów o wartości oszacowanej na kwotę 35 000 złotych obciąża pozwanego ponad miarę. Sąd miał przy tym na uwadze, że wartość szacunkowa zajętych pojazdów, jak wynika z akt postępowania w sprawie o zabezpieczenie, została wskazana przez samego dłużnika – pozwanego, tj. samochodu osobowego marki S. (...) na kwotę 15 500 złotych i samochodu marki V. (...) typ blaszak na kwotę 20 000 złotych, co w świetle umowy kupna samochodu osobowego marki S. (...), w której jego wartość w 2017 roku określono na kwotę 8 700 złotych, budzi poważne wątpliwości co do ich rzeczywistej wartości.

Rozstrzygając o tej kwestii nie można tracić bowiem z pola widzenia tego, że uzyskanie przez powoda zabezpieczenia o charakterze rzeczowym ma spełnić określony cel polegający na możliwości ewentualnego zaspokojenia się wierzyciela z ruchomości dłużnika. Tymczasem w świetle powyższego istnieją poważne wątpliwości co do wartości zabezpieczonych pojazdów i wobec tego możliwości ewentualnego zaspokojenia się z nich powoda w przypadku postępowania egzekucyjnego, stąd też zdaniem Sądu uczynienie zadość żądaniu pozwanego pozostawienia jedynie tego zabezpieczenia jest niewystarczające dla osiągnięcia celu tego postępowania.

Nadto, wskazać należy, że jak wynika z akt postępowania zabezpieczającego, pozwany P. W. mimo zobowiązania się do dokonywania comiesięcznych wpłat do depozytu, dokonał takich wpłat jedynie dwukrotnie i to na łączną kwotę 1 000 złotych. Brak jest również jakichkolwiek informacji o kwotach zabezpieczonych na zajętych rachunkach bankowych. Zdaniem Sądu pozwany w żaden sposób nie uprawdopodobnił także, że na skutek prowadzonego postępowania przez komornika sądowego może nastąpić niepowetowana szkoda, tj. taki rodzaj uszczerbku, którego nie będzie mógł pozwany zrekompensować kosztem powoda w sytuacji, kiedy nakaz zostanie uchylony, a powództwo oddalone.

W ocenie Sądu dokonanie w niniejszej sprawie zabezpieczenie – na ruchomościach i rachunkach bankowych pozwanego zabezpiecza w sposób wystarczający interes powoda, ale jednocześnie z przyczyn podanych powyżej tj. wątpliwości co do wartości ruchomości, jak i braku zajętych środków na rachunkach bankowych, nie pozwala na uznanie, że obciąża ponad potrzebę pozwanego, tym bardziej, że pozwany z zajętych ruchomości może bez jakichkolwiek przeszkód korzystać.

Stąd też rozważając interesy obu stron postępowania Sąd nie uwzględnił argumentacji pozwanego i na podstawie art. 492 § 2 k.p.c. w zw. z art. 742 k.p.c. stosowanych a contrario oddalił jego wnioski.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 27 czerwca 2017 roku